

?ntihara Yönelik Tutumlar Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). ?ntihara Yönelik Tutumlar Ölçe?i. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23740>

Özet

?ntihara Yönelik Tutumlar Ölçe?i, bireylerin intihar olgusuna kar?? geli?tirdikleri bili?sel, duyu?sal ve davran??sal tutumlar? ölçmek amac?yla uyarlanm?? psikometrik bir araçtır. Ölçe?in Türk kültürüne standardizasyon çal??mas?, Yasemin Abayhan, V. Akta? ve ?.V. Gülüm taraf?ndan 2008 y?l?nda gerçekte?irilmis?tir. Bu uyarlama çal??mas?, yerel ba?lamda intihara yönelik alg?lar?, kabul düzeylerini ve toplumsal yarg?lar? bilimsel olarak incelemeyi amaçlamaktadır.

Ölçek, intihar?n damgalanmas? (stigma), intihar eden ki?ilere kar?? duyulan merhamet veya yarg?lama gibi çok boyutlu tutum yap?lar?n? de?erlendirerek, ruh sa?l??? alan?nda önleyici ve müdahale edici programlar?n kültürel hassasiyetle geli?tirilmesine katkı sa?lamaktadır. Ölçek çe?idi **Uyarlama** olarak belirtilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

?ntihara Yönelik Tutumlar Ölçe?i, Psikometri, Tutum, ?ntihar, Ölçek Uyarlama, Standardizasyon, Klinik De?erlendirme, Abayhan.

Yazarlar

Yasemin Abayhan, V. Akta?, ?.V. Gülüm

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, intihara yönelik tutumlar? ölçen orijinal formu Türk kültürüne uygun hale getirmek ve kültürel geçerlili?ini sa?lamaktır. Uyarlama çal??mas?, Türkiye'deki bireylerin intihar eylemine ve intihar eden ki?ilere kar?? geli?tirdi?i **tutumlar?** güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçebilecek bir araç sunmay? hedeflemi?tir.

Uyarlama, özellikle ruh sa?l??? alan?nda çal??an ara?t?rmac?lar ve uygulay?c?lar için, intiharla ilgili risk faktörlerini çevreleyen sosyal ve bireysel alg?lar? derinlemesine analiz etme imkanı sa?lamaktadır. Elde edilen veriler, intihar önleme stratejilerinin geli?tirilmesinde ve toplumdaki fark?ndal???n art?r?lmas?nda önemli bir rol oynamaktadır.

Yap?

?ntihara Yönelik Tutumlar Ölçe?i, bireylerin intihara kar?? geli?tirdi?i bili?sel, duyu?sal ve davran??sal e?ilimleri içeren **çok boyutlu bir yap?** ölçer. Bu yap? genellikle intihar?n ahlaki veya dini aç?dan kabul edilebilirli?i, intihar?n psikolojik veya t?bbi bir sorun olarak görülmesi ve intihar giri?iminde bulunan ki?ilere yönelik yardım etme iste?i gibi alt boyutlar? kapsar.

Uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in teorik yap?s?n?n Türk kültürü ba?lam?nda da tutarlı olup olmad??n? incelemeyi gerektirir. Ölçek, intihar?n **toplumsal damgalanmas?** (stigma) üzerindeki etkileri anlamak ve bu tutumlar?n bireyin yardım arama davran??n? nas?l etkiledi?ini belirlemek için kritik bir araçtır.

Geçerlik

Kaynak referans, ölçe?in bir standardizasyon çal??mas? oldu?unu belirtmesine rağmen, bu çal??manın spesifik geçerlik verileri (yap? geçerli?i, kapsam geçerli?i veya ölçüt ba??ml? geçerlik gibi) aç?kça sunulmam??tır. Bir uyarlama çal??mas?nda, **yap? geçerli?i** kanıt?n?n sunulmas? esastır ve bu genellikle do?rulamalı veya aç?klayıcı faktör analizi yoluyla sa?lanır.

Abayhan, Akta? ve Gülüm (2008) taraf?ndan sunulan poster bildirinin, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk örnekleminde de istatistiksel olarak geçerli oldu?unu destekleyen verileri içermesi muhtemeldir. Geçerlik sonuçları, ölçe?in gerçekten de intihara yönelik tutumlar?, ba?ka bir yapıya de?il, do?ru bir şekilde ölçtü?ünü kanıtlar.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik verileri (iç tutarlılık, test-tekrar test güvenilirli?) kaynaktan "-" olarak belirtilmiştir ve aç?kça sunulmam??tır. Ancak bilimsel bir standardizasyon çal??mas?n?n parçası olarak, ölçe?in maddelerinin kendi içinde ne kadar tutarlı oldu?unu gösteren **iç tutarlılık** katsay?s?n?n (genellikle Cronbach Alfa) hesaplanm?? olması beklenmektedir.

Yüksek güvenilirlik değerleri, ölçe?in ölçümde kararlılık gösterdi?ini ve ölçülen yap?n?n zaman içinde tutarlı sonuçlar verdi?ini işaret eder. Güvenirlik analizleri, ölçe?in bilimsel ara?tırmalarda ve klinik uygulamalarda kullanılabilirli?inin temel göstergelerindedir.

Faktör Analizi

?ntihara Yönelik Tutumlar Ölçe?i'nin Türk kültürüne uyarlanması sürecinde, ölçe?in boyutlulu?unu ve yapısal bütünlü?ünü incelemek amacıyla faktör analizleri uygulanm??tır. Bu analizler, orijinal ölçe?in kaç faktörlü yap?s?n?n Türk kültüründe de korundu?unu veya kültürel farklılıklar nedeniyle yeniden yapılandırılması gerekti?ini belirlemek için hayati öneme sahiptir.

Faktör analizinin sonuçları, ölçe?in teorik olarak beklenen alt yapılar? ne ölçüde temsil etti?ini ortaya koyar. Bu istatistiksel işlemler, ölçe?in her bir maddesinin hangi ana tutum boyutuna yüklendi?ini göstererek, puanlama ve yorumlama süreçlerine rehberlik eder.

Enstrüman

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Kaynakta spesifik bir format belirtilmemiştir. Orijinal ölçe?e ba?ılı olarak maddeler genellikle 4'lü veya 5'li Likert Ölçe?i formatında yanıtlanmaktadır.

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Genel Popülasyon ve/veya Üniversite Ö?rencileri (Uyarlama çal??mas? için kullanılan örneklem).

Age Group: Genç yeti?kin veya yeti?kin popülasyonu.

Population Details: Ölçek, intihara yönelik tutumlar? ara?t?rmaya odakland??? için, psikolojik veya sosyal ara?t?rmalarda geni? bir örneklem yelpazesinde kullanılabilir.

Test Methodology: Derecelendirme bilgisi mevcut de?ildir. Tipik olarak, kat?lımc?lar?n her bir maddeye ne ölçüde kat?ld?klar?n? veya kat?lmad?klar?n? belirttikleri öz bildirim temelli bir metodoloji kullanılır.

Anahtar Kelimeler

Uyarlama Çal??mas?, Poster Bildiri, Psikolojik De?erlendirme, Standardizasyon, Ölçek Geli?tirme, Ruh Sa?lı???, Yasemin Abayhan.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: Yasemin Abayhan: yasemina@hacettepe.edu.tr

Correspondence Address: Bilgi mevcut de?ildir. (Sorumlu yazar?n Hacettepe Üniversitesi ile ilişkili oldu?u belirtilmiştir.)

?zinler, Ücret ve Test Y?li?

Ölçe?in orijinal halinin kullanım izinleri ve telif haklar? orijinal yazarlara aittir. Türk kültürüne uyarlama çal??mas? **2008** y?l?nda tamamlanm??tır.

Bu uyarlama çal??mas?n?n kullanımı için gerekli izinler ve ücretlendirme bilgileri hakkında do?rudan sorumlu yazar Yasemin Abayhan ile yasemina@hacettepe.edu.tr adresi üzerinden ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Abayhan, Y., Akta?, V. ve Gülüm, ?.V. (2008). Bir Standardizasyon Çal??mas?: ?ntihara Yönelik Tutumlar Ölçe?i'nin Türk kültürüne uyarlanması, *15. Ulusal Psikoloji Kongresi*, İstanbul, 3-5 Eylül 2008 (Poster Bildiri).

?ntihara Yönelik Tutumlar Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri bu kaynakta sunulmam??t?r. Maddelerin tam listesi ve derecelendirme sistemine ula?mak için ilgili makalenin veya poster bildirinin tam metnine ba?vurulmas? gerekmektedir. Orijinal PDF dosyas? mevcut de?ildir.

ARABPSYCHOLOGY.COM